

GENERELLA ÅTGÄRDER	<p>Identifiera bakomliggande orsaker</p> <p>Beräkna energi-, protein- och vätskebehov</p> <p>Påbörja registrering av intag</p> <p>Gör munhälsobedömning</p> <p>Individanpassa kosten (energinivå, typ av kost, valmöjlighet)</p> <p>Informera patient och/eller närstående om insatta åtgärder (skriftligt och/eller muntligt)</p> <p>Informera vårdteamet</p> <p>Viktuppföljning 1 g/v</p> <p>Kontakta dietist för individanpassad nutritionsbehandling</p>
---------------------------	--

	MAT OCH NUTRITIONSÅTGÄRDER	OMVÅRDNADSÅTGÄRDER	MEDICINSKA ÅTGÄRDER	KONSULTATION
MATLEDA ELLER NEDSATT APTIT	<p>Max 11 timmars nattfasta</p> <p>Energi- och proteintät mat och dryck</p> <p>3 energi- och proteintäta mellanmål</p> <p>Alternativrätter, ev. önskekost</p> <p>Berikning med energi- och proteintäta livsmedel</p> <p>Speciallivsmedel som kosttillskott och berikningsprodukter</p>	<p>Anpassad måltidsmiljö</p> <p>Stöd och uppmuntran vid måltid</p>	<p>Läkemedelsgenomgång</p> <p>Smärtlindring inför måltid</p> <p>Enteral/parenteral nutrition</p>	<p>Dietist</p> <p>Läkare/apotekare</p>
DÅLIGT MUNSTATUS				<p>Tandläkare</p> <p>Tandhygienist</p> <p>Läkare/apotekare</p> <p>Dietist</p> <p>Biståndshandläggare</p>
Muntorrhet	<p>Anpassad mat</p> <p>Extra sås</p> <p>Syrlig dryck/syrliga tillbehör</p>	<p>Salivstimulering/saliversättning</p> <p>Fluorbehandling</p> <p>Munvård</p>	<p>Läkemedelsgenomgång</p>	
Svampinfektion	<p>Kalla maträtter</p> <p>Konsistensanpassad mat</p> <p>Undvik stark och syrlig mat och dryck</p>	<p>Mineralvatten innehållande natriumbikarbonat, t ex Vichyvatten</p> <p>Munvård</p>	<p>Antimycotika</p>	
Blåsor och sår i munnen	<p>Kalla maträtter</p> <p>Konsistensanpassad mat</p> <p>Undvik stark och syrlig mat och dryck</p>	<p>Munvård</p>	<p>Lokalbedövningsmedel</p> <p>Bakteriedödande medel</p>	
Dålig tandstatus/protes	<p>Konsistensanpassad mat</p>	<p>Munvård</p>		

	MAT OCH NUTRITIONSÅTGÄRDER	OMVÅRDNADSÅTGÄRDER	MEDICINSKA ÅTGÄRDER	KONSULTATION
LUKT- OCH SMAKFÖRÄNDRING	<i>Kalla maträtter Anpassad kryddning och smaksättning</i>	<i>Anpassad måltidsmiljö</i>	<i>Läkemedelsgenomgång</i>	<i>Läkare/apotekare Dietist</i>
FYSISKA OCH FUNKTIONELLA PROBLEM Sväljsvårigheter	<i>Konsistensanpassad mat och dryck</i>	<i>Lugn måltidsmiljö Måltidsobservation</i>		<i>Logoped (sväljningsundersökning) Dietist</i>
Motoriska svårigheter	<i>Konsistensanpassad mat och dryck</i>	<i>Måltidsobservation Anpassad sittställning Äthjälpmiddel Matningshjälp/måltidsstöd</i>		<i>Arbetsterapeut/ Fysioterapeut Dietist</i>
ILLAMÅENDE ELLER KRÄKNINGAR	<i>Klara drycker Kalla maträtter, smakneutral mat Små, täta måltider</i>	<i>Individanpassade måltidstider/-miljö Uteslut smärta/förstoppning</i>	<i>Antiemetika Läkemedelsgenomgång Syrgas</i>	<i>Läkare/apotekare Dietist</i>
FÖRSTOPPNING	<i>Fiberrik/lösande mat Vätska</i>	<i>Regelbundna toalettbesök Mobilisering</i>	<i>Laxantia Läkemedelsgenomgång</i>	<i>Läkare/apotekare Dietist</i>
DIARRÉ	<i>Rikligt med vätska/vätskeersättning Mat med stoppande effekt</i>	<i>Måltidsmiljö, livsmedelshygien</i>	<i>Motorikhämmande läkemedel Läkemedelsgenomgång</i>	<i>Läkare/apotekare Dietist</i>
PSYKOSOCIALA FAKTORER		<i>Hjälpinsatser i hemmet (vårdplanering)</i>		<i>Biståndshandläggare Samtalsstöd (kurator/psykolog)</i>

INFÖR UTSKRIVNING

MED insatser från hemsjukvård eller inom särskilt boende/korttidsboende:

Sammanfatta insatta åtgärder i Tvärprofessionell epikris. Följande bör framgå:

- Att risk för undernäring finns
- Vikt och BMI vid utskrivning och viktutveckling under vårdtiden
- Beskrivning av bakomliggande orsaker/ätproblem
- Insatta åtgärder
- Behov av fortsatta åtgärder och hur dessa ska utvärderas

Bifoga Nutrition vårdplan

Klargör planerade vårdåtgärder, uppföljning samt ansvar i SVPL

Skicka vid behov remiss till ansvarig läkare för uppföljning av nutritionsstatus

Kontakta eventuellt dietist för fortsatt nutritionsbehandling och uppföljning

UTAN insatser från hemsjukvård:

Sammanfatta insatta åtgärder i Tvärprofessionell epikris. Följande bör framgå:

- Att risk för undernäring finns
- Vikt och BMI vid utskrivning och viktutveckling under vårdtiden
- Beskrivning av bakomliggande orsaker/ätproblem
- Insatta åtgärder
- Behov av fortsatta åtgärder och hur dessa ska utvärderas

Bifoga Nutrition vårdplan

Klargör planerade vårdåtgärder, uppföljning samt ansvar i SVPL

Skicka vid behov remiss till ansvarig läkare för uppföljning av nutritionsstatus

Kontakta dietist för fortsatt nutritionsbehandling, uppföljning och ev förskrivning av speciallivsmedel